

HÍRMONDÓ

NÓGRÁD MEGYE SAJTÓJA 1992.

A Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtárban közel ötven helyi, illetve helyismereti vonatkozású időszaki kiadvány található.

Helyismereti különgyűjteményünkben egyre nagyobb számban vannak jelen Nógrád megye településeinek lapjai, melyek többsége az adott város, község és környékük önkormányzatainak tevékenységéről, a helyi társadalmi, kulturális eseményeiről tudósítanak.

Megjelentetnek egyes pártok, kulturális, vallási szervezetek, sőt egyesek is lapokat, melyekből a szervezetek belső életére vonatkozó információk mellett a helyi közélettel kapcsolatos álláspontokat, véleményeket is megismerhetjük.

A Nógrád megyében tevékenykedő gyárak, üzemek, vállalatok és kulturális, művelődési intézmények lapkiadási törekvéseit gátolják a pénzügyi gondok, ennek ellenére a közvélemény tájékoztatására, az adott szűkebb közösség szakmai ismereteinek szélesítésére törekednek.

Napjainkban a piaczgazdasági törekvések életre hívtak hirdetési és reklámújságokat is, ezek különböző változatai Nógrád megyében is megtalálhatók.

A teljesség igénye nélkül mutatjuk be megyénk sajtóját, azzal a szándékkal, hogy felhívjuk olvasóink figyelmét azokra a periodikumokra, melyek könyvtárunk olvasótermében és a helyismereti különgyűjteményben egyaránt hozzáférhetők.

/B.Gy-né/

A Salgótarjáni Ifjúsági Iroda Kiadványa

NÓGRÁD MEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÖZLÖNYE
A NÓGRÁD MEGYEI KÖZGYŰLÉS HIVATALOS LAPJA

NÓGRÁD MEGYEI HÍRLAP
BALASSAGYARMAT, BÁTONYTERENYE, PÁSZTÓ, RÉTSÁG, SALGÓTARJÁN, SZÉCSÉNY VÁROSKÉP ÉS KÖRNYÉKŰK NAPILAPJA

Utükör *tarjáni*
IV. évfolyam 1. szám
1992. január 9. KÖZÉLETI HETILAP Ára: 150.

NÓVU-M 3.SZÁM
NÓGRÁDI ÓVODAI ÚJSÁG – MINDENKINEK 1991. december
a Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet kiadványa 3100 Salgótarján, Mártírok útja 1. Tel: 30-574

Nagyorosi Hírek
Nagyorosi Községi Önkormányzat kiadványa

Ipoly IV. évfolyam 2. szám POLEGÁRI HETILAP 1992. január 17.
SVI CALOR A SALGÓTARJÁNI VASÚVONAL ÉS AZ ÉLÉTVÁR ÉLÉNYE
CSERHÁT HÍRNÖKE

HANGADÓ RÉTSÁG VÁROS LAPJA II. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 1992. JANUÁR
BÁTONYTERENYEI HÍRVIVŐ BÁTONYTERENYE 1991. december II. évfolyam 7. szám

Romhányi Hírmondó FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP 1991. november II. évfolyam 10. szám
SZENDEHELYI NACHRICHTEN VON SENDE HÍREK Szendehelyi Önkormányzat közéleti havilapja III. évfolyam 1. szám 1992. január 30.

NÓGRÁDI Panoráma Üzleti, idegenforgalmi, szórakoztató magazin
Városházi Tudósítások 7. A Városházi Tudósítások szerkesztésével a Városházi Tudósítások 1991. márciusban

TARJÁNI SACÉL A SALGÓTARJÁNI KÖZHASZNÁTI ÜZEMEK LAPJA
SÁGÚJFALU FALUÚJSÁG

PÁSZTÓI HÍRLAP VÁROS POLITIKAI TÁJÉKOZTATÓ INGYENES 1992. JANUÁR-FEBRUÁR

SZURDOK Átatraterenyel Krónika
A MÁTRATERENYEI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

VIRÁGVASÁRNAP

A tavaszi ünnepkör az egyházi rend szerint virágvasárnapkal kezdődik. A keresztény egyház ekkor ünnepelte Jézus diadalmos bevonulását Jeruzsálembé. Az eléje sereglő nép virágokat, pálmaágakat szórt elé. Ennek a bevonulásnak az emlékére az egyház már igen korán körmenetet, majd virágszentelést tartott Jeruzsálemben, s az ünnepet évi ünnepei sorába iktatta. A jeruzsálemi eredetű egyházi szokás a néphagyományba is szervesen beépült.

Palócföldön a virágvasárnap ünnepi rendjét a barkaszentelés, hiedelmeinek többségét pedig a barzához fűződő cselekmények szabják meg. Virágvasárnap még a nagybőjthöz tartozó ünnep, amikor tilos a munka és főként a mulatság. A Mátraalján úgy tartják, hogy ekkor nem szabad táncolni, mert letáncolnák a fákról a virágot. Általános munkatiltalom van, csupán egyet engedélyeznek: a virágmagvak elvetését. Úgy tartják, hogy akkor jó elvetni, mert szebbek és illatosabbak lesznek.

Virágvasárnap szentelik a barkát a templomban, ahová még a betegek is elmennek. Kezükben barkaággal lépnek a templomba. Sülyös betegekhez a mise után maga a pap ment el, és vitt nekik szentelt barkát. A szentelt barkához vidékeinken különböző hiedelmek fűződnek, de az általános, hogy nem szabad bevinni a szobába, mert nem kelnek ki a kislibák. A barkát az istállóban a gerenda fölé tették, s amikor az ég zörgött, a tűzbe dobták és elégették, vagy beszúrták az eresz alá, hogy a villám t.e üssön a házba. Kis keresztet formál ak belőle, s amikor égháború keletkezett, az ablakba tették őket. Hasznos szernek tartották torokfájás ellen is, ezért, amikor kijöttek a templomból, lenyeltek egy-egy szemet a barkáról.

Vidékeink jellegzetes szokása volt virágvasárnap a "kiszé" vagy "kiszí" kihajtása. Mátradereszkén az öregek úgy emlékeztek erre, hogy valamikor felöltöztettek egy babát, melyet "kiszí"-nek mondtak és végigvitték a falun. Órhalomban a bábura rongyokat kötöttek, bekormozták, hogy minél csúnyább legyen. Dalolva vitték végig a falun az Ipolyon átvezető hídra, s onnan ledobták a vízbe. Menet közben így daloltak:

"Kivisszük a kiszit,
Elviszi az árvíz.
Hej ki kiszí,
Győjj be, sódar,
Az órhalmi lányokra,
A varbói legényekre."

Elterjedt volt az a hiedelem, hogy az a lány, aki a "kiszé"-t viszi, még abban az esztendőben férjhez megy. Amelyik faluban nem volt folyó, patak, ott a levélkötzetett szalmabábút elégették, s a tűz füstjéhez azt a magyarázatot fűzték, hogy megvédi a határt a jégesőtől. A Zagya mentén, a Mátraalján a szokást azzal magyarázták, hogy a szalmabábúval jelképesen kivitték a faluból a "kiszí"-nek nevezett bőjti savanyú levest, és behívták a húsvéti sonkát, azaz a "sódar"-t.

Irodalom: Manga János: Palócföld. Bp. 1979. Gondolat.
Palócok. Szerk. Bakó Ferenc. Eger, 1989. IV. köt.

/G.Zs./

HÍRES ILLUSZTRÁCIÓK III.

Petőfi Sándor művei

A középkorú és a fiatalabb nemzedék olyan Petőfi-köteteken nőtt fel, amelyeket Borsos Miklós, Kass János, Reich Károly, Szántó Piroska, Würtz Ádám illusztrált. Ezeket szeretjük, ismerjük. Most a régieket: a XIX. sz. végéiket mutatjuk be. Ezek ritkán kerülnek a mai olvasó kezébe. A könyvtárakban is a "védett állományrészben" vannak elhelyezve.

A legelső illusztrált Petőfi-kiadás az 1844 októberében megjelentő A helység kalapácsa, majd a János vitéznek borítólap-illusztrációkkal díszített füzeté. E két kötettel - amelynek kőrajzait Grimm Vince készítette - a költő életében és halála után hosszú időre lezárul az illusztrált Petőfi-kiadványok sora. Tizennyolc esztendővel a költő halála után, 1867-ben jelenik meg egy kétkötetes Lotz metszetekkel díszített, magas színvonalú kötet.

1877-ben jelenteti meg az Athenaeum kiadó gazdag díszkiadását, melyben hazai művészek rajzai szerepelnek. Az illusztrátorok között Barabás Miklós, Benczúr Gyula, Greguss János, Jankó János, Lotz Károly, Mészöly Géza, Székely Bertalan és Zichy Mihály nevét kell megemlíteni.

A 20. sz. első évtizedei nem adnak figyelemreméltó illusztrált köteteket. Egy-két valóban művészi kiadvány hagyja el csupán a kisebb nyomdákat. Egyik közülük, az Amicus 1920-as Szilaj Pista - Salgó kiadása, a legjobb Petőfi illusztráció-sorozat egyikét, Márffy Ödön kőrajzait tartalmazza.

Az 1848-as magyar forradalom és szabadságharc tiszteletére, melyet e hónapban ünnepünk, az 1877-es kötet egyes rajzait ajánljuk kedves olvasóink figyelmébe.

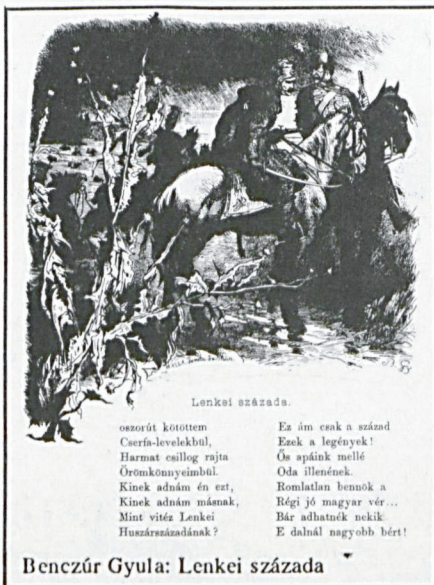
/N.J-né/

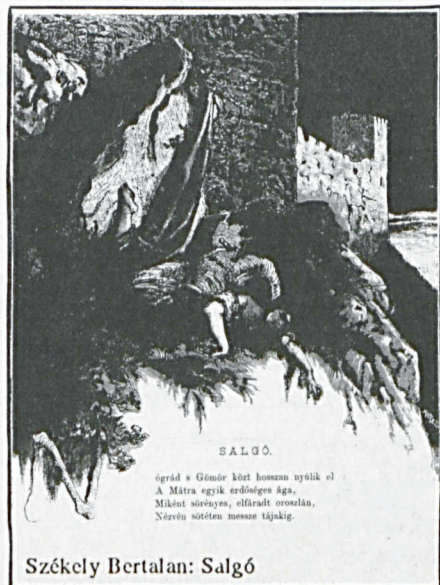
Lotz Károly: Kard és lánc

Zichy Mihály: A király és a hóhér

Benczúr Gyula: Lenkei százada

Székely Bertalan: Salgó

Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság

Balassagyarmat

1979. október 11-én

jötték össze először Balassagyarmaton az irodalmat kedvelő, a kezdeti szárnypróbálgatáson többnyire már túl lévő költők, írók. Első foglalkozásaiknak a nagyobb testvér, az akkor már egy esztendő - cselekvő múltat maga mögött tudó - Honismereti kör adott otthont a Csillagházban.

A gondolat megszületése - mármint az, hogy szükség lenne helyet és alkalmat teremteni az amatőr alkotók számára - Podlipszky Ervin könyvtárigazgató és Ketykó István valamelyik könyves ünnepet előkészítő beszélgetésében körvonalazódott először. S már csak fel kellett térképezni a környéket: kik azok, akik ügyesen forgatják a tollat szűkebb pátriában és vonzaskörzetében?

Aztán a találkozások helyszínét áttették a könyvtárba, s a minden hónap harmadik hétfője is megszokott időponttá vált, hiszen azóta is többnyire ezeken az estéken jönnek össze, hogy eszmét, véleményt cseréljenek, hogy közös ünnepségek, bemutatkozások részesei legyenek, hogy a műhelyfoglalkozásokon társaik elé tárják alkotásaikat, s a versek, prózák, grafikák megbeszélésével, göröcső alá vételével segítsék egymás munkáját.

Igen: szobrok, rajzok, akverellek, vagy azokhoz készült vázlatok is „terítékre kerülnek”, mert jó pár éve már annak is, hogy az irodalmárokhoz a képzőművészek is csatlakoztak, s a csapat együtt utazik egy-egy taguk távolabb megrendezett kiállítására is.

No, de folytassuk a kronológiát!

Amikor úgy tűnt, hogy a művek megítéléséhez kevés a hazai szellemi töké, hát hívtak másokat is a megjelenéshez vezető út egyenletéhez. Így lett lektoruk jó időre dr. Kerényi Ferenc irodalomtörténész, aki a kívülálló szigorú ítéleteivel segített végleges formába önteni egy-egy pallérozottabb gondolatot.

Nyaranta alkotótáborokban költő, író, művelődéspolitikus vendégek társaságában vitakoztak irodalomról, s az őket körülvevő világ gondjairól.

Közben cserélődött a társaság tagsága, újabbak csatlakoztak, s a régiek közül már többben nem járnak „haza” Esztergomból, Gyöngyösymosról, Karácsondról, Verőcemarosról, de a kötődésük tagadhatatlan, hiszen gyakoriak híradásaik, s publikált munkáik kötetbe foglalt bizonyítékait Balassagyarmatra küldik, vagy éppen az itteni megjelenés lehetőségére számítva juttatják el anyagaikat hozzánk.

Szép állomás volt a Bőrkönön a betűk c. antológiájuk megjelentetése 1987-ben. A kötet bemutatására műsort szerkesztettek, s ünnepi könyvheti előadássorozatot szervezését a megyei könyvtár vállalta.

Balassagyarmaton a könyvtárban többször, a pedagógusok klubjában, az értelmiségi klubban, s a környék művelődési intézményeiben kaptak lehetőséget a megmutatkozásra.

Emlékezetes az ipolnyéki, a magyarnándori, a berceli szereplésük. Minden évben Komjáthy születésnapjának évfordulóját együtt ünneplik a szécsényi múzeumbarát körrel úgy, hogy közös koszorúzást rendeznek a szülőháznál és megemlékezést tartanak. Dalnokversenyeken - évente visszatérően - jó hangulatú viadaluk végén babékoszorút nyújtanak át a legjobb képzőművésznek és írónak, költőnek.

Találkozási alkalmat teremtettek folyóiratok szerkesztőségeivel, kiadókka; emlékezetes a Napjainkkal, a Palócfölddel, a Magvetővel szervezett est.

Egyre több egyéni sikert könyvelhettek el, különböző antológiákban kaptak helyet, s kötetek sora látott napvilágot.

Zonda Tamás, Ádám Tamás, Nagy Zoltán, Gyenes István, T. Pataki László, Csikász István könyvpremierjét örömmel szerveztük városunkban. A képzőművészek egyéni tárlatainak száma itthon és az ország más tájegységein sem elhanyagolható. Csemniczky Zoltán párizsi bemutatkozása kimagasló szakmai siker.

Az idők során egyre többen szegődtek közülük a sajtó munkatársai közé, s ma már nem egyikük főállású újságíró, szerkesztő.

Publikálási alkalmak és helyek naponta gyarapodnak, az ország élvonalbeli irodalmi folyóiratai, hetilapjai /Mozgó Világ, Kortárs, ÉS/ és a megyei „fórumok” adnak lehetőséget írásaik megjelenésére.

Új Röpké Ivék címmel folyóiratot állítottak össze, s most az újabb szám várja a nyomdai sokszorosítást.

Karmann János alkotása

Ketykó István

Irigylem a tövismadarakat

*Túl a sokszoros csalódáson, elmúlik majd minden szerelem
s mint a tövismadarak, feltűzzük magunkat
hegyes álmainkra a míg torkunkba szökik
piros vérünk énekelünk, egyre csak énekelünk
majd elhalkulnak dalaink*

és véres ingünket zászlóként lobogtatja a szél...

Szeretném tudni: Anna milyen lehet szerelmesen...?

Találgatok csupán: olyankor virulnak-e arcán a pipacsok

és hogyan alszik el a hosszú nap után

és hogyan kel hajnalban [tudom: soha nem imádkozik...] -

talán a szerelem ajkára adná a fohászt,

mert hit nélkül nem lehet élni...

És milyen lehet szeretkezés közben...?

Lobog-e a tűz szemében: csöndes sóhajok,

avagy hangos, eszméletlen kiáltások jelzik nála a mennyet...?

És milyen lehet szeretkezés után...?

Néma fekvő szobor, avagy duruzsoló kályha...?

Mindezeket nem tudhatom - csak azt: irigylem a tövismadarakat,

mert halálukon képesek énekelni

én meg egy viszonzatlan szerelmen is csak nyavalygok...

Irigylem a tövismadarakat!

Csikász István

Margó

Nº 01.

Nyilatkozat: hát

amatőr az nincsen
de szintjászás az van
most is
a pirosbugyelláris
ebben a gazdaságilag nehéz időben
de amatőr az nem
szóltunk a Körzeti Megbizottnak
se aluljáró se amatőr
olvasom én a lapokat kérem
az írásjeleket kitétte: CSY
irtam EN

Nº 02.

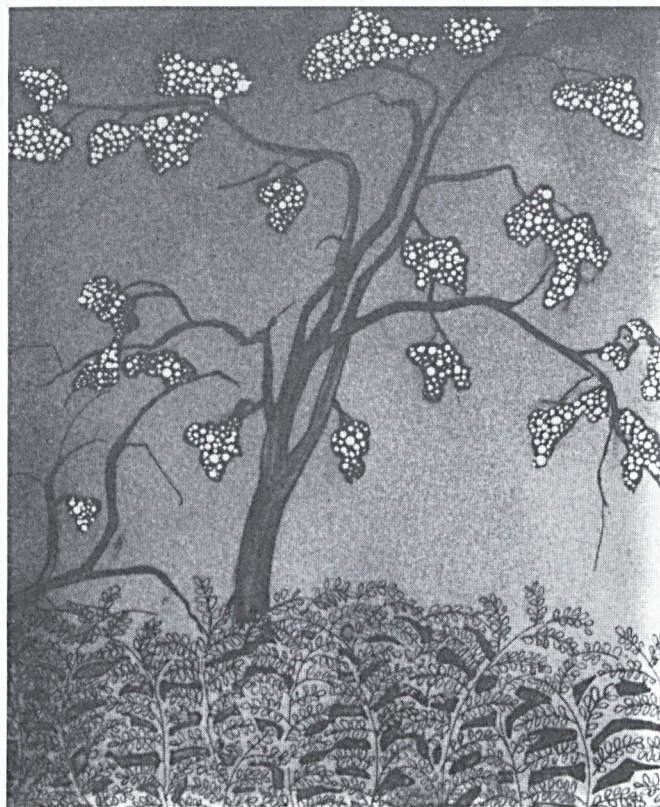
Alkoholmány: a Z. Anti alkoholista volt

megbízható készséges szolgálai alázatú
ezt sohasem éreztették vele: a megbízhatóság
nagyon bántotta volna Valaha igen nagy hatalom
volt a kezében de a pálinka megálljt parancsolt
mindazonáltal a brancsba tartozott ő főzte a gu
lyást sőt vadászhatott is velük Egy ilyen alka
lommal amikor rázuhant a delírium kredencről
több pálinkásüveg vaktában lövöldözveszélyes-
te egy volt uradalmi cseléd állami gazdasági
tehenész hajtó egyik lábát amit aztán többől
amputálni kellett
Megindult a mentési akció
Bátran kiálló komoly szavahihető tanúk:
- Fektávolságon belül lépett ki Nem hajtott
És a Z. Anti /al/koholt védelem alapján
felmentették

Nº 03.

Fa gyászjelentés: a parképítési munkák
miatt kivágott fát

A
KERTÉSZET
sajátos halottjának
tekinti
eltüzelés előtti búcsúztatására
kivágásakor
hamvasztás közbeni búcsúztatására
eltüzelésekor
történik intézkedés
A gyászoló parkőrök nevében:
FÁSKERTHY főmérnök
TÖLGYESSY szksz.titkár
SZILFAY igazgató

Nagy Márta: Éjszaka (zománc)

Nº 04.

Magas beosztás: protokollmosoly. Ha nem lenne

füle körülrohogné a fejét.
Mindenkit tisztelettel és szeretettel!
Önt külön és önt megkülönböztetett
Mert nem egészen úgy van az És este
konyak Nem lehet másképp mert lendület
Magas vényomás Érvágás Konyak a vér-
edények alján Ki a saját vérét issza
önkonyakját issza vissza És piócák
Holtrészegen hullanak És főleg kultu-
rális És fantasztikus és színvonalas
rögtönzések: mindenkit megkülönböztetett!
No meg az idézet:
„Góg és Demegóg fia vagyok én
A népért síró bús bocskoros feles!...”
Gyerekek: egy felest!..!

Zonda Tamás

Ötiks

/szociófotó/

Őszbe fárad megint ez a túlrejt,
lángszórós, minakis tomboló nyár,
a jegenyék hegyén egyre korábban
fennakad a nap, a szomorú nap, mely még
fényes imákat juttat eszembe, de
nem bújhatok már a kölyök árnyéka
alá: a cefreszagú estékben
dideregnek az elmulasztott csókok...-

Lassan hullani kezd majd a lomb
és látszani kezd újra a város:
hát ez az ősz öröme, hány évé már?
Hozzánóttél az őszhöz észrevétlen.
Veled lép, fogja kezéd, szaporodnak
az arcodnak dőlő esték, az üvegbetétek...
Talán alakít, jobbít a fájdalom
/biztatod magad/: bölcsebben gyűlölni
/szóval szeretni/ megtanulsz talán, mert
a bután elkapkodott sok szerelem
titkos gyűlölet volt csupán: zsigereidre
támadó, véredben, röntgenfilmen látható,

konok, visszavonhatatlan árvaság -
És bizony sok volt az alku.

Majd minden utcasarkon.

Mindig volt feloldozás, aktuális ok.

Hát persze: a mindig-mindenkinek-mindenkor
megfelelés - dohogtad, de szíved pontosan
tudta, hogy inkább gyavaság.

Csakhát az erőszak ott sompolygott
nyomokban eszméléseid óta, titokban
itatta át reflexeidet és tudtad, ha
másként moccansz: rádugat, kérdőre von,
jeltelen sírba lök, legjobb esetben
múzeumba, de leissza rólad rögtön
még a formalint is.

Hitünket, mítoszainkat már

a bölcsőnél elrabortták,

futbalmecsnyi himnuszokban lettünk is
néma deviánsok, magunk-roncsoló lázadók,
mert hát nem csak rólam szól a dall... -

Múltjafosztott, becsapott, rászédett,
dogmáktól rugdosott, most már
végképpen jövőtlen nemzedék,
Istentől is elárvultan.

Kiderült: tudni az igazságot nem elég
csupán az ösztön -

Persze közben a napok, az évek
kegyetlen körhintája, és az idő
mint egy zipp-zár mögöttem is
hideg, fémes zizenéssel bezárul,
előttem még a mindig-más éjszakák
szánalmas hajszolása,
aztán a nélkül-em-jövő, a -reméljük -
fehér gyöngyöt altató nehéz sötétség -
Most majd nemsokára a fűvek, orgonák,
akácok tébolyult lázadása újra,
a város eltűnik egy évszakra megint,
s mikor a balkonajtót kitéárom
az új tavasz bódult dzsungelére
és így ötvenedve kiállok,
azt kérdezem: hány tavasz még, virágok?
Lesz-e kegyelem?
És kinek ki osztja majd?
Kinek bocsássanak meg itt?
És ki fog nekem?

A HÍRMONDÓ melléklete

1992. március

Összeállította: Ádám Tamás

G Y E R E K E K N E K

Műemlékeink

OSKOLAMESTER-IIÁZ PÁSZTÓ

Egy 1428-ban kelt oklevél említi először a pásztói iskolát. Két iskolamester nevét ismerjük a középkorból: az 1509-ben feljegyzett András deák pásztói tanítóét, valamint Mihály mesterét, kiről a tanítványai 1529-ben feljegyezték, hogy igen jó mester volt.

Az 1793-as várostérkép az egyház telkén, a templomtól délre jelöli az iskolát (schola) ott, ahol a mindenkori kántortanító háza állott. Ebben a házban 1968-ig lakott a pásztói kántor. A házat az évszázadok során átépítették.

Az 1978-1979-ben elvégzett régészeti kutatás és falukutatás igazi meglepetéssel szolgált. Kiderült, hogy a jelentéktelen külső a pincétől a párkány magasságáig eredeti, gótikus házat rejt.

A késő középkor - a XV-XVI. század - lakóházairól nem rendelkezünk bőséges ismeretekkel. A falusi házak formájára, anyagára adataink szinte kizárólag ásatásokra támaszkodnak. Ezek a jobbágyházak leggyakrabban háromszatúak. A pásztói iskolamesterház alaprajza is a háromszatú parasztházakhoz hasonlít és méretében is megfelel az ásatásokon feltárt e korabeli vertfalú házaknak. Ez a ház azonban kőből épült és gótikus nyílászáróit is kőből faragták. Ilyenformán átmenetet képez a nemesi udvarházak és a parasztházak között, és ez teszi egyedülállóvá.

/V.I-né/

A Lutra-csereklub hírei

Kedves Gyerekek!

A Lutra-csereklub péntek délutánonként 13-18 óra között várja a csereberélőket.

“A világ állatait” és “Az én kicsi pónim” c. albumok matricáinak cserélgetéséhez hívd el azokat az ismerőseidet, osztálytársaidat is, akiknek szintén van Lutra-albumuk.

A csereklub tagoknak videóvetítéssel kedveskedünk.

MÁRCIUS 15.

1848 tavaszán megmozdult Európa. Párizs, Prága és Bécs után Pesten is kitört a forradalom 1848. március 15-én.

Petőfi naplójából idézve: “Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszik a magyar történelemben.”

“Szolgaságunk idejében
Minden ember csak beszélt
Mi valánk a legelsők, kik
Tenni mertünk a honért.
*
Mi emeltük föl először
A cselekvés zászlaját,
Mi riasztók föl zajunkkal
Nagy álmából a hazát..”

(Petőfi Sándor: A márciusi ifjak - részlet)

Új könyveink

GÁLIK PÉTER: Diák Murphy, avagy a problémák kezdete nem esik egybe a felnőttkor kezdetével.

A felelet, a dolgozat, a tanár, a házibuli, a zene... mind-mind diákéveitek meghatározó momentuma. Ezekben éltek, ezek befolyásolják léteteket. Ezért aztán jó, ha előre ismeritek az ide vonatkozó szabályszerűségeket. A kamasz (10 éven felüli) olvasó e “kiskaté” segítségével könnyedén eligazodhat az iskolai útvesszőben, amely minden bajok forrása lehet ebben az életkorban.

VÁSÁRHELYI TAMÁS-CSIBY MIHÁLY: Mi él a ház körül?

Nem az állatpajtásokról, nem is a ház körül tartott haszonállatokról szól ez a könyv, hanem a városi és a városszéli élővilágról. Olyan fajokról, amelyekkel lépten-nyomon találkozhattok ti is, a városi emeletes házak lakói. A kötet szerzői a hat-tízévesek első ökológiai könyvecskéjének szánták munkájukat.

Videómozi

A National Geographic videókönyvtár sorozat vetítése minden héten szerdán du. 15 órakor kezdődik.

4. Kincs (Régi eltűnt kincsek nyomában)
11. Az erőszakos Föld
18. Az utolsó vikingek
25. Majmok, emberszabású majmok és ...

REJTVÉNY

Nyelvi játékunkban olyan szavakat, kifejezéseket, mondatokat sorolunk fel, amelyek másképpen írva, elválasztva mást jelentenek (Például:.

A pap akarja A papa karja
Egy papír Egy pap ír)

1. Élvezet
2. Fejembe verte
3. Hatalmasok
4. Hátvankilenc volt
5. Kellemes terem
6. Kihallgatott
7. Már Tamásé
8. Nem értékel

Beküldési határidő: 1991. március 20.

A februári rejtveny helyes megfejtése:
bodnár: kádár, hordókészítő
bognár: kerékgyártó
gerencsér: fazekas
tímár: bőrt kikészítő
varga: lábbeli készítő
rőfös: méterárú eladó
takács: vászonkészítő szövőmester

A helyes megfejtők közül könyvjutalmat nyertek:

- Nagy Angelika Salgótarján, Gagarin ut 6. 3104
Susán Ákos Salgótarján, Liszt F. ut 23. 3100
Szomszéd István Salgótarján, Arany J. ut 21. 3100
Ulela Ferenc Bátonyterenye, Makarenko ut 24. 3078
Varga Anikó Dorogháza, Malom ut 126. 3153

A HÓNAP KÖNYVE

Aesop meséi

A Kisfaludy Társaság 1843-ban megindította hellén könyvtára számára, megbízást adott Szabó Istvánnak, "hazánk kitűnő hellenistájának" Aiszopusz meséinek fordítására.

Ki volt Szabó István, akinek halála 100. évfordulójára emlékezik Nógrád megye 1992. március 27-én?

Szabó István 1801. július 4-én született Bakonyszentkirályon. Tanulmányait a pápai református kollégiumban kezdte, majd szüleinek korai halálát követően, gyámja támogatásával, Rozsnyón, a premonstreiknél folytatta. 1826-ban katolikus pappá szentelték. Egy évi hivatalnoki munka után Karancskesziben kápláni megbízást kapott. Guszonán, Pilisben végzett papi teendőit követően 1857-től haláláig. Kazáron volt római katolikus plébános.

Latin és görög nyelvekben való jártasságát igen korán műfordításokban kezdte el kamatoztatni. 1834-ben Kassán megjelent "Görög virágok az anthológiából" c. kötete. 1842-ben a Kisfaludy Társaság munkáját nagyra becsülve, tagjai sorába választotta.

Szabó István műveinek számát felsorolni itt nem áll módunkban, de szeretnénk a figyelmet felhívni arra, hogy nevéhez kapcsolódik Homérosz Iliásának és Odüsszeiájának fordítása, a görög és latin irodalomhoz kapcsolódó számtalan tanulmánya.

Az itt bemutatott kötete "Aesop meséi" címmel 1846-ban jelent meg Pesten, görög és magyar nyelven. Szabó Istvánt megelőzően 1536-ban Pesti Gábor, majd Heltai Gáspár is fordította Aiszopusz meséit, sőt kolozsvári, pozsonyi, bécsi fordítások is ismertek.

Szabó István fordításának jelentősége abban áll, hogy a Kisfaludy Társaság által megfogalmazott követelménynek "... a kor mostani igényeinek egyiránt meg kell felelnie" tett eleget.

Szabó István a reformorkból fakadó nemes célját így fogalmazta meg: "Mindezzáltal nyugodt öntudattal teszem a haza zsámolyára. És óhajtom, hogy míg jobb érkezik, addig belőle olvasva tanuljanak életbölcsességet azon fiai, kik költészet által legédesben engedik magokat vezetetni a jó felé."

/B.Gy-né/

ΜΥΘΟΙ ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ.

AESOP MESÉI.

HELLENUL ÉS MAGYARUL.

SZABÓ ISTVÁN,

M. ACAD. ÉS KISFALUDY-TÁRSASÁGI TAG ÉS ELNÖK.

A KISFALUDY-TÁRSASÁG HELLEN KÖNYVTÁRÁBÓL
KÖLÖN KIADVA, AZ EREDETI GÖRÖGNEK
MELLÉLTÉVEL.

PESTEN,
HARTLEBEN K. A. TULAJDONA.
1846.

TÁJÉKOZTATÁS

1992. február 1-től az intézményi termek és kiállítóter bérleti díjai a következők:

1. Emeleti előadóterem (24 férőhely) 1 óra bérleti díja: 250,- Ft, ezután minden megkezdett óra + 100,- Ft.
2. Zeneszoba (16 férőhely) 1 óra bérleti díja 200,- Ft, ezután minden megkezdett óra + 100,- Ft.
3. Földszinti előadóterem (80 férőhely) 1 óra bérleti díja: 400,- Ft, ezután minden megkezdett óra 200,- Ft.
4. Klub (30 férőhely) bérleti díja megegyezik a földszinti előadóteremével.
5. Kiállító tér (166 m²) 1 órai bérleti díja 900,- Ft, ezután minden megkezdett óra + 400,- Ft.

Tartós igénybevétel esetén, nyitvatartási naponként 3.000,- Ft.

Amennyiben a termek és a kiállító tér igénybevétele az intézmény nyitvatartási (18 óra) idejét túlhaladja, minden megkezdett óra után 200,- Ft/óra ügyeleti díjat számolunk fel. Audiovizuális eszközök igénybevétele alkalmanként 100,- Ft.

A fenti díjtételek ÁFA nélkül értendők.

FILMEK-VIDEÓN

Márciusban csütörtökön délutánonként újra indul a FILMEK-VIDEÓN szolgáltatásunk.

Először a Zefirelli sorozatból kerülnek bemutatásra a következő filmek:

5-én 15.30 órától:
A makrancos hölgy

12-én 15.30 órától:
Napfivér, Holdnövér

19-én 15.30 órától:
Rómeó és Júlia

26-án 15.00 órától:
A Názáreti Jézus I-II. rész

Minden érdeklődő olvasónkat szívesen várunk.

IIÍRMONDÓ Kiadja a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár. Felelős kiadó: Szabó Ernőné mb. ig. Megjelenik: havonta IIU ISSN 0865-5286. Szerkesztőbizottság: Balogh Zsuzsanna, Gyetvainé Szorcik Angéla, Kojnok Nándor, Oroszné Katona Anna, Várkonyi Istvánné

Hírek

Dr. Zsély András polgármester nyitotta meg a könyvtár város történeti kiállítását

ENDRŐDI BELLA JÁNOS A szólítás napja c.

verseskötetének bemutatója

1992. március 2-án

du. 16 órakor

lesz a Megyei Könyvtár földszinti előadótermében.

A könyvet bemutatja:

Bódi Tóth Elemér lektor
Közreműködik:

Kojnok Nándor szerkesztő
Guthy Éva és Sándor Zoltán
előadóművész.

Az Elváltak Érdekvédelmi Egyesületének vezetősége március 6-án és március 20-án, 16 órától tartja összejövetelét a Megyei Könyvtár első emeleti tanácskozó termében.

Balassi Bálint Asztaltársaság

6-án 16 órakor:

Műhelynap

16-án (hétfő) 16 órakor:

Bemutatjuk Etesi Deák László verses kötetét, amely a Mikszáth Kiadónál jelent meg.

20-án 16 órakor:

Találkozó

a Városi Televízió vezetőjével

NYITVATARTÁS

Hétfőtől-péntekig 10-18

TELEFONSZÁMAINK

Központ 16-777

MELLÉKÁLLOMÁSOK

Általános tájékoztatás 31

Kölcsönzés nyilvántartás 28

Szaktájékoztatás

Gyermekkönyvtár 32

Megyei módszertan,

ellátóközpont 20